

HİBRİT
KİTAP

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AKADEMİ GİRİŞ SINAVI

Yapay Zekâ Destekli

MEB • AGS

KONU ANLATIMLI

TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİ

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ

MEVZUAT

ANAYASA

1739 SAYILI MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNU

222 SAYILI İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU

7528 SAYILI ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ KANUNU

e-Kitaba ve video derslere
erişebilmek için
QR kodu okutunuz.

Fiziksel Kitap

HİBRİT
KİTAP

e-Kitap

Video Ders Hediye

ARTIFORCE, TÜBİTAK-TEYDEB Destek Programından yararlanılarak geliştirilmiştir (Proje No: 7230451).
Ürün/hizmet ile ilgili tüm sorumluluk Pegem Akademi Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Hizmetleri Tic. AŞ'ye aittir.

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

MEB-AGS TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİNİN YAPISI VE MEVZUAT

ISBN 978-625-6140-72-1

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayineimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almasını diliyoruz.

I. Baskı: 2024, Ankara

Proje-Yayın: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Başak Matbaacılık AŞ
Çınar Mah. Çankırı Bulvarı No:108 Akyurt/ANKARA

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 51529

Değerli Okuyucularımız,

MEB-AGS Türk Millî Eğitim Sistemi - Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ve Mevzuat kapsamındaki konulara çalışmak ve soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinme ve geliştirme sürecinde siz değerli okuyucularımıza kılavuz olarak hazırlanmıştır.

Kitabın hazırlanış sürecinde, sınav kapsamındaki temel alanlarda kapsamlı alanyazın taraması yapılmış, bu kitabın gerek MEB-AGS gerekse gelecekteki meslek hayatınızda ihtiyacınızı maksimum derecede karşılayacak bir başucu kitabı niteliğinde olması hedeflenmiştir.

Detaylı, güncel ve anlaşılır bir dilde yazılan konu anlatımları, her ünite içeriği ÖSYM formatına uygun, çözümlü test sorularıyla pekiştirilmiştir. Ayrıca konu anlatımlarında verilen bilgi ve çözüm tekniklerine ek olarak uyarı kutucuklarıyla önemli konulara dikkat çekilmiştir.

Yoğun bir araştırma ve çalışma sürecinde hazırlanmış olan bu kitapla ilgili görüş ve önerilerinizi pegem@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da **0538 594 92 40** numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimizin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunabilmek ümidiyle...

Pegem Akademi

TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- 1 Kitabın dijital formatına erişim sağlayabilir.
- 2 Kitabın bölümleri altında video derslere erişim sağlayabilir.
- 3 Konu sonu testlerini çözebilir.

Detaylı anlatım için QR kodu okutunuz.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve içeriklere erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna **arti.pegemkampus.com** yazarak web sitemiz üzerinden üyeliğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan **"Aktivasyonlarım"** sekmesine girerek kodunuzu aktif edebilirsiniz.

Aktivasyon işleminizi tamamladıktan sonra menüde aktif hâle gelen **"Ölçme İstasyonu"** sekmesine tıklayarak içeriklere ulaşabilirsiniz.

*Aktivasyon kodu kitabınızın ilk sayfasında yer almaktadır.
Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2025 tarihine kadar geçerlidir.*

Video dersler 02.01.2025 tarihinde yayında olacaktır.

Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55

I. BÖLÜM – TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİNİN YAPISI

Türk Millî Eğitim Sisteminin Yapısı.....	1
Türkiye’de Eğitimle İlgili Yasal Belirleyiciler	1
Türk Millî Eğitiminin Amaçları	2
Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri	2
Türk Eğitim Sisteminin Yapısı	4
Eğitimde Reform ve Yenilik Girişimleri	16

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile Geliştirilen 2024 Eğitim Programının Genel Özellikleri.....	24
Bütüncül Eğitim	25
Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’nin Program Bileşenleri- nin Kavramsallaştırma ve Sınıflama Örgüsü	26
Modelde Öğrenme ve Öğretme Yaşantıları	27
Üst Düzey Düşünme Becerileri	30
Öğrenme Çıktıları	40
Sosyal – Duygusal Öğrenme Becerileri	42
Erdem – Değer – Eylem Çerçevesi	45
Sistem Düşüncesi ve Okuryazarlık Becerileri	50
Bağlam Temelli Öğrenme	56
Proje Temelli Öğrenme	57
Sorgulamaya Dayalı Öğrenme	57
İş Birlikli Öğrenme	57
Okul Temelli Planlama	63
Çözümlü Test	66

2. BÖLÜM – MEVZUAT

1982 Anayasası Temel Hükümler	79
Çözümlü Test	83
Temel Hak ve Ödevler	91
Çözümlü Test	98
Yasama	112
Çözümlü Test	122
Yürütme	135
Çözümlü Test	139
Yargı	155
Çözümlü Test	162

TEMEL EĞİTİM KANUNLARI

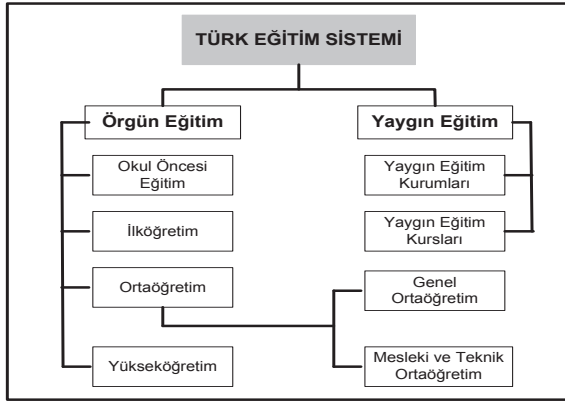
1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu	175
Çözümlü Test	186
222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu	195
Çözümlü Test	204
7528 Sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu	214
Çözümlü Test	229
Kaynakça	252

Türkiye’de Eğitimle İlgili Yasal Belirleyiciler

Türk eğitim sisteminin oluşturulmasında ulusal düzeyde başlıca belirleyiciler; ilgili yasalar, kalkınma planları, Millî Eğitim Şuraları ve hükümet programlarıdır.

Türk Eğitim sistemiyle ilgili başlıca yasalar arasında şunlar yer alır:

- ⇒ 430 sayılı *Tevhid-i Tedrisat Kanunu* (1924),
- ⇒ 789 sayılı *Maarif Teşkilatına Dair Kanun* (1926),
- ⇒ 222 sayılı *İlköğretim ve Eğitim Kanunu* (1961),
- ⇒ 1739 sayılı *Millî Eğitim Temel Kanunu* (1973),
- ⇒ 3308 sayılı *Mesleki Eğitim Kanunu* (1986),
- ⇒ 2547 sayılı *Yükseköğretim Kanunu* (1981).

Anayasalarda Eğitim

T.C. Anayasası’na (1982) göre eğitim; adalet, güvenlik ve sağlık gibi devletin temel işlevlerinden birisi olup devletin denetimi ve gözetimi altında yapılmaktadır. MEB merkez teşkilâtı, taşra ve yurt dışı teşkilâtları, eğitim hizmetlerinin sunumunda önemli görevler üstlenmektedir.

Anayasa, devletin kuruluşu ile vatandaşların temel hak ve özgürlüklerini düzenleyen temel yasadır. Türkiye’nin geçmişinde bugünkü anlamda ilk anayasa *Kanun-i Esasi*’dir (1876). Bu yasa, daha sonra yürürlükten kaldırılarak 1909’da bazı değişikliklerle yeniden yürürlüğe girmiştir. Bundan sonra da 1921’de ve 1924’te yasada bazı değişiklikler yapılmıştır.

Bu yasalarda ilköğretimin zorunluluğu ilkesi yer almaktadır.

1961 yılında hazırlanan Anayasada, ilk, orta ve yükseköğretimle ilgili bazı maddeler vardır. Türkiye’de, 1960’dan sonra planlı kalkınma dönemine girilmiştir.

1961 Anayasası’na göre planlama, devletin bir görevi olarak tanımlanmıştır,

T.C. Anayasası’nda (1982) eğitimle ilgili hususlar daha ayrıntılı olarak yer almıştır.

Kitabımız içerisinde mevzuat kısmı 2. bölüm içinde ayrıntılı olarak yer almaktadır. Bu bölümde Türk Millî Eğitim Sistemi’nin genel yapısına yer verilmiştir. Mevzuat ile ilgili bilgiler için 2. bölüme bakınız...

T.C. Anayasası’na Göre Eğitim

Anayasa’da eğitimle ilgili hususlar, genel olarak “Eğitim ve Öğrenim Hakkı ve Ödevi” başlığı altında 42. maddede yer almakla birlikte, anayasanın diğer maddelerinde açıklanan bazı konular da eğitimle ilgilidir. Bu maddeler şunlardır:

- ⇒ *Din ve Ahlak Eğitimi* (madde 24),
- ⇒ *Düşünce ve Kanaatleri Açıklama ve Yayma Hürriyeti* (madde 26),
- ⇒ *Bilim ve Sanat Hürriyeti* (madde 27),
- ⇒ *Ananın ve Çocuğun Korunması ve Aile Planlaması Öğretimi* (madde 41),
- ⇒ *Gençliğin Korunması* (madde 58),
- ⇒ *Yabancı Ülkelerde Çalışan Vatandaşların Çocuklarının Eğitimi* (madde 62).
- ⇒ Anayasanın 24. ve 42. maddelerinde eğitimle ilgili yer alan hükümler yer almaktadır:
- ⇒ Herkes, vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir. 14. madde hükümlerine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dini ayin ve törenler serbesttir. Kimse, ibadete, dini ayin ve törenlere katılmaya, dini inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dini inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz. Din ve ahlak eğitim ve öğretimi, devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Din kültürü ve ahlak öğretimi, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alır. Bunun dışındaki din eğitim ve öğretimi, ancak kişilerin kendi isteğine, küçüklerin de kanuni temsilcisinin talebini bağlıdır (madde 24).
- ⇒ Kimse eğitim-öğrenim hakkından yoksun bırakılmaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir.
- ⇒ Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.
- ⇒ Eğitim ve öğretim hürriyeti, anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz.
- ⇒ İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır. Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak kanunla düzenlenir.

- ⇒ Devlet, maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımı yapar. Durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılabacak tedbirleri alır.
- ⇒ Eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür. Bu faaliyetler her ne suretle olursa olsun engellenemez.
- ⇒ Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esaslar kanunla düzenlenir. Milletlerarası anlaşma hükümleri saklıdır (madde 42).

Millî Eğitim Temel Kanunu

Anayasanın dışında Türk eğitim sisteminin diğer önemli belirleyicileri, doğrudan eğitimle ilgili kanunlardır. Bunlardan biri, *Tevhid-i Tedrisat* (Öğretimin Birleştirilmesi) Kanunu (1924) olup bu kanun, altı maddeden oluşur. Bu kanunla bir taraftan Maarif Vekâleti'ne, diğer taraftan Şer'iyye ve Evkaf Vekâleti'ne ya da özel vakıflara bağlı olarak faaliyet gösteren eğitim-öğretim kurumlarının tamamı, Maarif Vekâleti'ne bağlanır.

Eğitim sistemini düzenleyen diğer bir kanun ise *Millî Eğitim Temel Kanunu* (1973) olup söz konusu kanun; mevcut Türkiye Millî Eğitim Sisteminin düzenlenmesinde esas olan *amaçlar, ilkeler, eğitim sisteminin genel yapısı, öğretmenlik mesleği, okul bina ve tesisleri, eğitim araç ve gereçleri, Devletin eğitim ve öğretim alanındaki görev ve sorumluluğu ile ilgili temel hükümleri kapsar. Aşağıda bu kanunda Millî Eğitimle ilgili yer alan temel amaçlar ile temel ilkeler verilmiştir.*

Türk Millî Eğitiminin Amaçları

Genel Amaçlar: Türk Millî Eğitiminin genel amacı, Türk milletinin bütün fertlerini;

- ⇒ Atatürk inkılâp ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulunan Atatürk milliyetçiliğine bağlı, Türk Milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

- ⇒ Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;
- ⇒ İlgî, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılabacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;
- ⇒ Böylece bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır (madde 2).

Özel Amaçlar: Türk Millî Eğitim ve öğretim sistemi, yukarıdaki genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir; çeşitli derece ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları, genel amaçlara ve aşağıda sıralanan temel ilkeler uygun olarak tespit edilir. Okul kademelerinin amaçları, okulların amaçları, derslerin amaçları Millî Eğitimin temel amaçları ışığında hazırlanmakta, ilgili öğretim kademesiyle ilgili program ve yönetmeliklerde yer almaktadır.

Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri

- Genellik ve Eşitlik:** Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır.
- Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları:** Millî Eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.
- Yöneltilme:** Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yerleştirilirler.
- Eğitim Hakkı:** İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır.
- Fırsat ve İmkân Eşitliği:** Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkan eşitliği sağlanır.
- Süreklilik:** Fertlerin genel ve mesleki eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır.

7. **Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği:** Eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk inkılâp ve ilkeleri ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliği temel olarak alınır. Millî ahlak ve millî kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ve evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verilir.
8. **Demokrasi Eğitimi:** Güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ve devami için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincinin, yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve davranışlarla sorumluluk duygusunun ve manevi değerlere saygının, her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılıp geliştirilmesine çalışılır; ancak, eğitim kurumlarında Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine aykırı siyasi ve ideolojik telkinler yapılmasına ve bu nitelikteki günlük siyasi olay ve tartışmalara karışılmasına hiçbir şekilde meydan verilmez.
9. **Laiklik:** Din kültürü ve ahlak öğretimi ilkököl ve ortaokullar ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.
10. **Bilimsellik:** Her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyla ders araç ve gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir.
11. **Planlılık:** Millî Eğitimin gelişmesi, iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitim-insan gücü-istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde planlanır ve gerçekleştirilir.
12. **Karma Eğitim:** Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkân ve zorluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.
13. **Eğitim Kampüsleri ve Okul ile Ailenin İş Birliği:** Aynı alan içinde birden fazla örgün ve/veya yaygın eğitim kurumunun bir arada bulunması hâlinde eğitim kampüsü kurulabilir ve bunların ortak ihtiyaçlarını karşılamak üzere eğitim kampüsü yönetimi oluşturulabilir.
14. **Her Yerde Eğitim:** Millî Eğitimin amaçları yalnız resmi ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, işyerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır.

Okul Öncesi Eğitim

Okul öncesi eğitim kurumu, okul öncesi eğitim çağı çocuklarına eğitim veren anaokulu, ana sınıfı ile uygulama sınıfını ifade eder. Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliğine göre, okul öncesi eğitim kurumları **anaokulu**, **ana sınıfı** ve **uygulama sınıfı** olarak gruplandırılmaktadır. **Anaokulu:** 36-66 aylık çocukların eğitimi amacıyla açılan okulu, **Ana sınıfı:** 48-66 aylık çocukların eğitimi amacıyla örgün ve yaygın eğitim kurumları bünyesinde açılan sınıfı, **Uygulama sınıfı:** Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında çocuk gelişimi ve eğitimi alanında 36-66 aylık çocukların eğitiminin yapıldığı uygulama birimini ifade eder (Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, Madde 4) .

Anaokulu ve uygulama sınıflarına, kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 36 ayını tamamlayan ve 66 ayını doldurmamayan çocukların kaydı yapılır. Ana sınıflarına, kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 48 ayını dolduran ve 66 ayını doldurmamayan çocuklar kaydedilir.

Kuruluş: Okul öncesi eğitim kurumları, bağımsız anaokulları olarak kurulabileceği gibi, gerekli görülen yerlerde ilköğretim okuluna bağlı anasınıfları hâlinde veya ilgili diğer öğretim kurumlarına bağlı uygulama sınıfları olarak da açılabilir (1739 S.K., 1973; Md.21) .

Amaç ve Görevler: Okul öncesi eğitiminin amaç ve görevleri, Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,

Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak,

Onları ilköğretime hazırlamak,

Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak,

Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır.

İlköğretim

Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter (1739 S.K., 1973; Md.22).

Kuruluş: İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir (Md. 24).

Amaç ve görevler

İlköğretimin amaç ve görevleri, Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak (1739 S.K., 1973; Md.23);

Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak; onu millî ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek;

Her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamaktır.

İlköğretimin son ders yılının ikinci yarısında öğrencilere, ortaöğretimde devam edilebilecek okul ve programların hangi mesleklerin yolunu açabileceği ve bu mesleklerin kendilerine sağlayacağı yaşam standardı konusunda tanıtıcı bilgiler vermek üzere rehberlik servislerince gerekli çalışmalar yapılır.

Ortaöğretim

Ortaöğretim; ilköğretime dayalı dört yıllık zorunlu örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumları ile mesleki eğitim merkezlerinin tümünü kapsar. Bu okul ve kurumları bitirenlere, bitirdikleri programın özelliğine göre diploma verilir. Ancak mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin diploma alabilmeleri için Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenen fark derslerini tamamlaması zorunludur (1739 S.K., 1973; Md.26).

Kuruluş: Ortaöğretim, çeşitli programlar uygulayan liseler ile mesleki eğitim merkezlerinden meydana gelir. Nüfusu az ve dağınık olan ve Millî Eğitim Bakanlığınca gerekli görülen yerlerde, ortaöğretimin, genel, mesleki ve teknik öğretim programlarını bir yönetim altında uygulayan çok programlı liseler kurulabilir. Ortaöğretim kurumlarının öğrenim süresi, uygulanan programın özelliğine göre, Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilir (1739 S.K., 1973; Md.29).

Amaç ve görevler: Ortaöğretimin amaç ve görevleri, Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak (1739 S.K., 1973; Md.29);

Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplum sorunlarını tanımak, çözüm yolları aramak ve yurdun iktisadi sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırmak,

Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yükseköğretime veya hem mesleğe hem de yükseköğretime veya hayata ve iş alanlarına hazırlamaktır.

Bu görevler yerine getirilirken öğrencilerin istekleri ve kabiliyetleri ile toplum ihtiyaçları arasında denge sağlanır.

Yükseköğretimle İlgili Yasalar ve Yönetmelikler

Anayasa ve Millî Eğitim Temel Kanunu ışığında Türkiye’de yükseköğretime düzenleyen çeşitli yasa ve yönetmelikler vardır. Türkiye’de yükseköğretimle ilgili yürürlükteki temel yasalardan biri, 2547 sayılı *Yükseköğretim Kanunu (1981)* olup bu kanun, *amaçlar, kapsam, tanımlar, genel hükümler, üst kuruluşlar, yükseköğretim kurumları, öğretim elemanları, çalışma ve denetim, öğretim ve öğrenciler, memurlar ve diğer görevliler, disiplin ve ceza işleri, mali hükümler ve çeşitli hükümler* başlıklı bölümlerden oluşur.

Yükseköğretim Kanunu

Bu kanunun amacı; yükseköğretimle ilgili amaç ve ilkeleleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personelle ilgili esasları düzenlemektir.

Türk Eğitim Sisteminin Yapısı

İlk düzenlemeler, Osmanlı Devleti döneminde yapılmıştır. Cumhuriyetten sonra Bakanlığın adında zaman içinde aşağıdaki gibi bazı değişimler olmuştur: *Maarif Vekaleti (1923-1935), Kültür Bakanlığı (1935-1941), Maarif Vekilliği (1941-1946), Millî Eğitim Bakanlığı (1946-1950), Maarif Vekaleti (1950-1960), Millî Eğitim Bakanlığı (1960-1983), Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı (1983-1989), Millî Eğitim Bakanlığı (1989-)*

Cumhuriyetten sonra eğitim sisteminde 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun (1926) ile bir düzenleme yapılmıştır. Bu yasayla MEB taşra teşkilatı kurulmuş, Bakanlık yapısı içinde başta *Talim ve Terbiye Dairesi* (Kurulu) olmak üzere bazı birimler eklenmiştir. Daha sonra 2287 sayılı Maarif Vekâleti Merkez Teşkilatı ve Vazifeleri Kanun (1933) ile bakanlık merkez teşkilatında yeni bir düzenleme yapılmış, bazı birimler eklenmiştir. Bunlardan sonra da zaman içinde eğitim sisteminin yapısında bazı değişiklikler olmuş; 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'a (1992) göre yeniden düzenleme yapılmıştır. MEB'in en son yapısı, 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne (2018) göre oluşturulmuştur.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ GÖREVLERİ

Türk eğitim sistemi, kamu yönetiminde benimsenen modele göre, genel olarak merkeziyetçi olarak örgütlenmiş ve merkeziyetçi bir biçimde yönetilir. OECD ülkelerinde yapılan bir araştırmada Türk Millî Eğitim Sistemi, söz konusu ülkeler içinde en merkeziyetçi olarak örgütlenmiş eğitim sistemlerinin başında gelmektedir. Türkiye'de diğer bazı bakanlıklara bağlı olanlar dışında bütün eğitim-öğretim kurumları MEB'e bağlıdır. Yükseköğretim kurumları ise özel yasalara tabidir. MEB'in görevleri, yukarıda adı geçen Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile (2018) belirlenmiştir.

MEB'in temel görevi, Bakanlığa bağlı her kademe ve türdeki eğitim-öğretim kurumlarının çalışanlarına ve öğrencilerine ilişkin hizmetleri planlamak, uygulamak, denetlemek ve değerlendirmektir. Buna göre Millî Eğitim Bakanlığının görevleri şunlardır:

- ⇒ Okul öncesi, ilk ve orta öğretim çağındaki öğrencileri bedeni, zihni, ahlaki, manevi, sosyal ve kültürel nitelikler yönünden geliştiren ve insan haklarına dayalı toplum yapısının ve küresel düzeyde rekabet gücüne sahip ekonomik sistemin gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatarak geleceğe hazırlayan eğitim ve öğretim programlarını tasarlamak, uygulamak, güncellemek; öğretmen ve öğrencilerin eğitim ve öğretim hizmetlerini bu çerçevede yürütmek ve denetlemek,
- ⇒ Eğitim ve öğretimin her kademesi için ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, uygulamak, uygulanmasını izlemek ve denetlemek, ortaya çıkan yeni hizmet modellerine göre güncelleyerek geliştirmek,

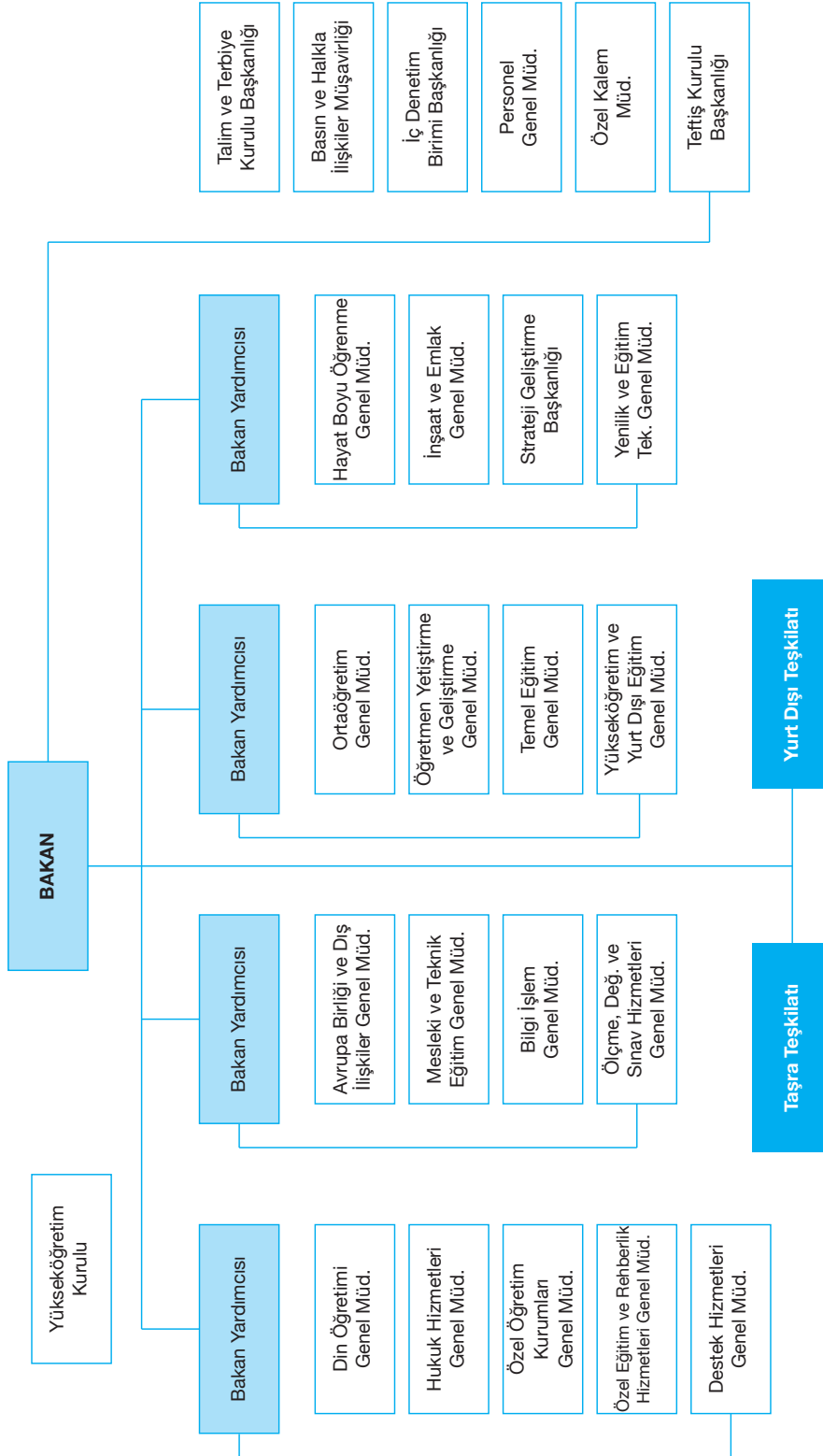
- ⇒ Eğitim sistemini yeniliklere açık, dinamik, ekonomik ve toplumsal gelişimin gerekleriyle uyumlu biçimde güncel teknik ve modeller ışığında tasarlamak ve geliştirmek,
- ⇒ Eğitime erişimi kolaylaştıran, her vatandaşın eğitim fırsat ve imkânlarından eşit derecede yararlanabilmesini teminat altına alan politika ve stratejilerin geliştirilmesi amacıyla çalışmalar yapmak, belirlenen politikaları uygulamak, uygulanmasını izlemek ve koordine etmek,
- ⇒ Kız öğrencilerin, engellilerin ve toplumun özel ilgi bekleyen diğer kesimlerinin eğitime katılımını yaygınlaştıracak politika ve stratejilerin geliştirilmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, belirlenen politikaları uygulamak ve uygulanmasını koordine etmek,
- ⇒ Özel yetenek sahibi kişilerin bu niteliklerini koruyucu ve geliştirici özel eğitim ve öğretim programlarını tasarlamak, uygulamak ve uygulanmasını koordine etmek,
- ⇒ Yükseköğretim kurumları dışındaki eğitim ve öğretim kurumlarını açmak, açılmasına izin vermek ve denetlemek,
- ⇒ Yurt dışında çalışan veya ikamet eden Türk vatandaşlarının eğitim ve öğretim alanındaki ihtiyaç ve sorunlarına yönelik çalışmaları ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde yürütmek,
- ⇒ Yükseköğretim dışında kalan ve diğer kurum ve kuruluşlarca açılan örgün ve yaygın eğitim ve öğretim kurumlarının denklik derecelerini belirlemek, program ve düzenlemelerini hazırlamak,
- ⇒ Yükseköğretimin Millî Eğitim politikası bütünlüğü içinde yürütülmesini sağlamak için, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu (1981) ile Bakanlığa verilmiş olan görev ve sorumlulukları yerine getirmek,
- ⇒ Kanunlarla ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak,

NOT

MEB'in mevcut örgüt ve yönetim yapısı, yukarıda adı geçen Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile (2018) tanımlanmıştır. Buna göre MEB, merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatının her kademesindeki yöneticiler, üst kademe yöneticilerine karşı görevlerini mevzuata, plan, program ve emirlere uygun olarak düzenlemek ve yürütmekten sorumludur.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MERKEZ TEŞKİLATI

MEB-AGS ÖABT Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi / İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri Öğretmenliği Tamamı Çözümlü Soru Bankası

KOMİSYON

ISBN 978-625-6128-10-1

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

1. Baskı: 2024, Ankara

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad. No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50 / Dağıtım: 0312 434 54 24 / WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net / E-ileti: pegem@pegem.net

Proje-Yayın: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.
İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1
Yenimahalle/ANKARA

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47479

TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- 1 Kitabın dijital formatına erişim sağlayabilir.
- 2 Testleri çözebilir.
- 3 Çözümleri görüntüleyebilir.

Detaylı anlatım için
QR kodu okutunuz.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve içeriklere erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna arti.pegemkampus.com yazarak web sitemiz üzerinden üyeliğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan "Aktivasyonlarım" sekmesine girerek kodunuzu aktif edebilirsiniz.

Aktivasyon işleminizi tamamladıktan sonra menüde aktif hâle gelen "Ölçme İstasyonu" sekmesine tıklayarak içeriklere ulaşabilirsiniz.

Aktivasyon kodu kitabınızın ilk sayfasında yer almaktadır.
Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2025 tarihine kadar geçerlidir.

Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55

Sevgili Okuyucularımız,

Bu kitap, MEB-AGS/ ÖABT Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği Alan Bilgisi Testi ve İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri Öğretmenliği kapsamındaki soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinmeniz ve soruları kolaylıkla çözebilmeniz amacıyla farklı soru çeşitleri ile kendinizi geliştirmeniz sürecinde siz değerli okuyucularımıza kılavuzluk etmek için hazırlanmıştır.

Kitabın hazırlık aşamasında, sınav kapsamındaki temel alanlarda kapsamlı alanyazın taraması yapılmış, bu kitabın gerek MEB-AGS ÖABT’de gerekse gelecekteki meslek hayatınızda ihtiyacınızı maksimum derecede karşılayacak şekilde ve MEB-AGS ÖABT’de çıkan ve çıkacak sorularla paralel sorular içerecek nitelikte olması hedeflenmiştir.

On beş bölümden oluşan kitabımızda, her biri ayrı konu başlıklarından oluşan toplamda 56 test bulunmaktadır. Detaylı, güncel ve anlaşılır bir dilde yazılan çözümlü anlatımları ve açıklamaları ile bu özgün sorular, MEB-AGS ÖABT’de çıkacak sorularla konu ve tarz itibarıyla birebir örtüşmektedir. Ayrıca kitabımızda, testlerin karışık değil de konu başlıklarıyla ayrı ayrı verilmiş olması, hangi konuda eksikliğiniz olduğunu görmenizi ve konu anlatımlı kitabımıza başvurarak bu eksiklerinizi tamamlamanızı sağlayacak ve size yol gösterecektir.

Yoğun bir araştırma ve çalışma süreci ile hazırlanmış olan bu kitaba ilişkin sorularınızı pegem@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da **0538 594 92 40** numarasına WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimizin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerinde katkıda bulunabilmek ümidiyle...

Başarılar...

Kitabın içeriği, MEB’in yapacağı program değişikliği veya buna bağlı olarak ÖSYM’nin sınav içeriğinde yapacağı değişiklik durumunda kitabın dijital hâlinde (aktivasyon geçerlilik süresince) güncellenerek siz değerli adaylara sunulur.

Kur'an-ı Kerim, Tecvid ve Tefsir	1
Hadis ve Hadis Usulü.....	41
Fıkıh - İslam Hukuku ve İbadet Esasları	63
Kelam / İslam İnanç Esasları	105
İslam Mezhepleri ve Akımları	117
İslam Tarihi	131
İslam Kültür ve Medeniyeti	150
İslam Sanat ve Estetiği	156
İslam Ahlakı.....	179
İslam Felsefesi	193
Din Felsefesi	207
Din Sosyolojisi	221
Din Psikolojisi	235
Din Eğitimi	254
Dinler Tarihi.....	271
Cevap Anahtarı.....	322

TEST I

1.

- I. Kufe rey mektebinin kurucusudur.
- II. Kur'an ceminde komisyon başkanıdır.
- III. Kur'an ceminde Mushaf adını veren sahabidir.
- IV. Tevbe son iki ayetinin mushafa ilavesinde şahitlik eden sahabidir.

Verilenlerden hangisi Abdullah b. Mes'ud ile ilgili doğru bir bilgidir?

- A) I ve II B) II ve IV C) I ve III
D) Yalnız I E) I, III ve IV

2. Hz. Ömer'den (ra) rivayet edildiği üzere; bir gün minberde "Ya da varlıklarını eksilte eksilte alıvermesinden emin mi oldular?" ayetini okumuş ve mescitte bulunanlara ayetteki bir kelimenin anlamını sormuştur. Hüzeyl kabilesinden yaşlı birisi kalkmış ve "Bu kelime bizim lehçemizde eksilme anlamına gelir" cevabını vermiştir. Bunun üzerine Ömer, "Arapların şiiirlerinde bu kullanımı biliyorlar mı?" demiş. Yaşlı kişi "Evet" yanıtını vererek eski Arap şiiirinden şu beyiti okumuştur: Yolculuk, demir renderinin ağaç kütüğünü eksilttiği gibi, devenin hörgücünü eksiltti/zayıflattı.

Bu açıklamalar aşağıdaki Kur'an ilimlerinden hangisiyle daha fazla ilgilidir?

- A) Üslubu'l-Kur'an
B) Huruf-u mukattaa
C) Garibu'l-Kur'an
D) İ'rabu'l -Kur'an
E) Nasih-Mensuh

3. Yüce Allah Cebrâil'e, "Bu kitabı/metni Peygamber'e aynen oku" diye emreder; Cebrâil de en ufak bir değişiklik yapmadan Allah'ın kelâmını olduğu gibi/harfîyen Resûlullah'a indirir. Bu da tıpkı hükümdarın elçisine yazılı bir mektup vererek, "Bunu falana oku" diye emretmesi, elçinin de bu mektubun bir harfini bile değiştirmeden o kişiye aynen okuması gibidir.

Cüveynî'nin bu açıklaması ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Vahy-i metlûvün mahiyetini açıklamıştır.
B) Açıklama Kur'an ayetleriyle ilgilidir.
C) Kur'an ayetlerinde hiçbir değişiklik söz konusu değildir.
D) Kur'an kelimullahıdır.
E) Hadisler de vahy-i metlûv olarak kabul edilmelidir.

4. Kur'an Resulullah as'a 23 yıllık süreçte peyderpey indirilmiştir.

Bu durumla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kur'an'ın peyderpey indirilmesi Arap dilinde tencimu'l-Kur'an kavramıyla ifade edilir.
B) Kur'an'ın parça parça indirilmesi ile ilgili Kur'an'da kullanılan kavram tenzil kavramıdır.
C) İnzal kavramı Kur'an'ın bölük bölük indirilmesini ifade eder.
D) Peyderpey indirilmesi Kur'an'ın Peygamber as'ın kalbine yerleştirilmesi ve insanlara dura dura okumasıydı.
E) Müşrikler Kur'an'ın bir defada indirilmesi gerektiğini söyleyerek Peygamber as'ı reddediyorlardı.

5. Resulullah as kendisine indirilen vahyi korumak için öncelikle kendisi ezberliyor sonra da vahyi kâtibî olarak adlandırılan okuryazar sahabeye yazdırıyordu. Daha sonra da gelen ayetleri sahabeye ezberletiyordu.

Rivayetlere göre vahiy kâtiplerinin Kur'an parçalarını üzerine yazdıkları malzemeler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kürek ve kaburga kemikleri
B) Deri parçaları
C) Hurma lifleri
D) Kitaplar
E) Parşömenler

6. Peygamber (sav) Dönemi'nde Kur'an'ın tamamının yazıldığı ve ezberlenmiş olduğu ancak bir kitap hâline getirilmemiş olduğu kabul edilir.

Kur'an'ın o dönemde bir cilt hâlinde toplanmayışının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi sayılmaz?

- A) Peygamber as hayatta olduğu için Kur'an'ın toplanmasına ihtiyaç duyulmamıştı.
 B) Bu dönemde vahiy devam ediyordu ve bu nedenle Kur'an'ın bir araya getirilmesi mümkün değildi.
 C) Ayet ve sureler nuzül tarihine göre sıralanmıyordu. Bazen, daha önce inen bir sureye, sonradan inen bazı ayetler ilave ediliyordu.
 D) Vahyin tamamlanmasıyla Peygamber'in vefatı arasındaki süre, Kur'an'ın bir cilt hâlinde toplanmasına yetecek kadar değildi.
 E) Peygamber as zamanında kitap hâline getirmek için yeterli imkân ve malzeme yoktu.

7. Birinci halife Ebu Bekir Dönemi'nde yalancı peygamber Müseyleme'ye karşı 633 yılında yapılan "Yemame Savaşı"nda birçok hafız sahabinin şehit düşmesi diğerleri gibi Ömer'i de kaygılandırmış ve halife makamında olan Ebu Bekir'e durumun önemini anlatarak Kur'an'ın bir araya toplanmasının gerekliliği hususunda onu ikna etmişti. Bunun üzerine Ebu Bekir de vahiy kâtiplerinden Zeyd b. Sabit'i Kur'an'ın toplanması işinde görevlendirmişti.

Aşağıdakilerden hangisi bunun nedenlerinden değildir?

- A) Özel görevlendirilmiş bir vahiy kâtibi olması
 B) Peygamber as'ın yazdırdığı nüshanın onda bulunması
 C) Zekâ ve hafızasıyla ün yapmış olması
 D) Kur'an'ın bütünü ezbere bilmesi
 E) Resulullah as'ın Cebraill'e yaptığı son mukabeledeki son arzada kendisinin de bulunmuş olması

8. Kur'an'ın cem edilmesi süreci ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Getirilen ayetlerin Hz. Peygamber (sav)'in mushafına uygun olması gerekiyordu.
 B) Ayetlerin Kur'an'a kaydedilmesi için iki şahidin olması şarttı.
 C) Ayetleri getirenlerin onları ezbere bilmesi gerekiyordu.
 D) Kur'an'ın cem edilmesi yaklaşık bir yıl kadar sürmüştü ve Kur'an'ın toplandığı bu kitaba Abdullah b. Mes'ud'un teklifiyle Mushaf adı verilmiştir.
 E) Bu mushafta yedi harf korunmuş ve tilaveti nesh edilmiş ayetler mushafa alınmamıştır.

9. Kur'an'ın üçüncü halife Osman Dönemi'nde istinsah edilmesi ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kur'an'ın istinsah edilmesinin ana nedeni ilk mushafta var olan yedi harf ve yorum amaçlı notların Kur'an'dan zannedilmesi nedeniyle çıkan ihtilaflardır.
 B) İstinsahta ilk mushaf esas alınmıştır.
 C) Bu mushaflara özel notlar kaydedilmemiş ve yedi harf alınmamıştır.
 D) Yedi adet çoğaltılan mushaflardan Medine'de bırakılanına İmam Mushaf denir.
 E) Halife Ebubekir Dönemi'nde yazılan ilk mushaf ve farklı mushaflar da korunmuştur.

10. İlk Kur'an nüshaları harekesizdi ve harflerin üzerinde de noktalar bulunmuyordu. O dönemin önemli hattatlarından Ebu'l-Esved ed-Düeli tarafından Kur'an harekelendi ve öğrencileri Nasr bin Asım el-Leysi ve Yahya bin Ya'mer tarafından da harflerin noktaları kondu. Harekelere bugün kullanılan son şekli ise Halil bin Ahmed tarafından verildi.

Bu işlemlerin yapılmasının ana nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İslam toplumunda sanatsal zevkin gelişmesi
 B) Hat sanatında meydana gelen terakki ve ilerleme
 C) Kıraat ilminin gelişmesi
 D) Arap olmayan toplumların Kur'an'ı okuma ve anlamada zorluk yaşamaları ve hatalar yapması
 E) Devletin bu yönde bir zorunluluk getirmesi

11. Kur'an lafzının kökü hakkında İslam âlimleri arasında farklı fikirler ortaya atılmıştır.
- Aşağıdakilerden hangisi bu iddialardan biri değildir?**
- A) Kur'an lafzı âlemi mürtecel bir isimdir.
- B) Kur'an lafzı, aslı hemzeli ve okumak anlamındaki "karae" kökünden türemiş bir isimdir.
- C) Kur'an lafzı, aslı hemzeli ve yaklaştırmak anlamındaki "karae" kökünden türemiş bir isimdir.
- D) Kur'an lafzı, aslı hemzeli ve toplamak anlamındaki "karae" kökünden türemiş bir isimdir.
- E) Kur'an lafzı, hemzesiz "k-r-n" kökünden türemiş ve yaklaştıran ya da karine ve delil olan şey anlamında bir isimdir.

12. Kur'an'ın gönderiliş hedefi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
- A) Kur'an tüm insanlığı hidayete erdirmek üzere nazil olmuş evrensel bir ilahi mesajdır.
- B) İnsanlar okuyarak sevap kazanmaları ve ölümlerine okuyarak ruhlarını şad etmeleri için gönderilmiştir.
- C) Hem bu fani dünyada hem de ahirette insanlığı mutluluğa ulaştıracak değerleri bildirmek için nazil olmuştur.
- D) İnsanların hakkında ihtilafa düştükleri konuların hakikatlerini onlara bildirmek amacıyla indirilmiştir.
- E) Daha önceki kitaplarda bildirilmiş olup insanların üstünü örttükleri hakikatlerin gerçeklerini onlara açıklamak için gönderilmiştir.

13. Kur'an'ı Kerim'de yüce kitabımız birçok sıfatla nitelenmiştir. Bu sıfatlar aynı zamanda Kur'an'ın diğer isimleridir.
- Allah'ı hatırlatıp tanıtan, hatırlanması ve unutulmaması gereken esasları bildiren kitap anlamında Kur'an'a verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Ez-zikr
- B) El-müheymin
- C) El-mesani
- D) El-hüda
- E) El-besair

14. Kur'an'ı Kerim 114 sureden ve bu sureler de 6236 ayette oluşmuştur. Kur'an'daki en uzun ayet Bakara/282. en son indirilen ayet de çoğunluğa göre Bakara/281. ayettir. Ayetlerin Kur'an içerisindeki tertibi yani sıralaması da tevkifidir/vahye dayalıdır. Kur'an'da 14 yerde geçen bazı ayetler vardır ki bu ayetler okunduğunda vacip olan tilavet secdesi yapılması gerekir.

Bu ayetlere verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tilavet B) Tesbih C) Hamdele
D) Secde E) Tekbir

15. Sureler, isimlerini ihtiva ettikleri garip bir kelimedem veya ifade ettikleri manadan alırlar. Bazı surelerin birden fazla isimleri vardır. Mesela Fatiha suresine yirmiden fazla isim verilmiştir. Bazen de iki veya daha çok sureye ortak bir isim verilmiştir.

Sureler ve isimleri ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Maide – sofa
- B) Enfal – savaş ganimetleri
- C) Rad – gök gürültüsü
- D) Neml – karınca
- E) Ahzab – azap, ceza

16. Sureler, isimlerini ihtiva ettikleri garip bir kelimedem veya ifade ettikleri manadan alırlar. Bazı surelerin birden fazla isimleri vardır. Mesela Fatiha suresine yirmiden fazla isim verilmiştir. Bazen de iki veya daha çok sureye ortak bir isim verilmiştir.

Sureler ve isimleri ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Fatır – Yaratan
- B) Casiye – diz çökmek
- C) Zariyat – koşan atlar
- D) Zuhruf – süs, mücevher
- E) Ğaşiye – örten, bürüyen

17. Kur'an'ın indirildiği ortamın anlaşılması, mesajının kavranması ve değiştirmeyi amaçladığı yaşam tarzının ve ikame etmeyi hedeflediği ilke ve değerlerin anlaşılması açısından önemlidir.

Tevhid inancını merkeze koyan Kur'an vahyinin Hicaz Bölgesi'nde düzeltmeyi hedeflediği dini inançlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Arabistan yarım adasında en yaygın inanç putperestliktir.
B) Arabistan'ın kuzey ve güney bölgelerinde Hristiyanlığı benimseyen kavimler vardı.
C) Putperestliği benimseyen topluluklar Allah inancını benimsemiyorlardı.
D) Putlar Allah ile insanlar arasında birer aracı olarak görülüp Allah'a yaklaşır veya Allah katında şefaathçi olan güçler olarak görülürdü.
E) Özellikle hac mevsiminde yapılan panayır lar vesilesiyle putlar aynı zamanda ticari birer kaynak olarak da görülüyordu.

18. Allah kelamı olan Kur'an'ı Kerim'de herhangi bir çelişkinin olması söz konusu olamaz. Nitekim Yüce rabbimiz; "Onlar hâlâ Kur'an'ı iyice düşünmüyorlar mı? Eğer o, Allah'tan başkasının katından olsaydı, kuşkusuz içinde birçok aykırılıklar bulacaklardı." (Nisa: 4/82) buyurmuştur. Bununla birlikte, Kur'an'ın çeşitli özelliklerine vakıf olmayan ve yeterli alt yapısı bulunmayanlar onun bazı ayetleri arasında ihtilaf olduğunu zannedebilir. Böyle bir yanılgıya düşmüş kimseye cevap verilmesi ve vehminin giderilmesi gerekir.

Bu tür izahları yaparak vehimleri ortadan kaldırmaya çalışan Kur'an ilmi hangisidir?

- A) Müşkilü'l-Kur'an
B) Mübhematu'l-Kur'an
C) Garibu'l-Kur'an
D) Mecazu'l-Kur'an
E) Muhkem ve Müteşabih

19. Kur'an kelimelerinin eda keyfiyetlerini ve ihtilaflarını nakledenlerine isnat ederek bilmek şeklinde tarif edilen Kıraât ilminin konusu, telaffuzlarındaki ihtilaf ve edâlarındaki keyfiyet bakımından Kur'an'ın kelimeleridir. Kıraat âlimlerince sahih kabul edilmiş on kıraat bulunur ki bunlar "Kıraat- aşera" olarak adlandırılırlar.

Bunlar içerisinde Müslümanlar arasında en yaygın olan ve ülkemizde de benimsenen kıraat imamı ve ravisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nâfi kıraatinin – Verş rivayeti
B) İbn Kesîr kıraatinin – Kunbul rivayeti
C) Ebû Amr kıraatinin – Dürî rivayeti
D) Âsım bin Behdele kıraatinin – Hafs rivayeti
E) Kisâî kıraatinin - Leys

20. Kıraat âlimlerine göre Kur'an çeşitli şekilde okunabilmektedir:

- I. Her bir harfin hakkını tam vermek, medlerini yeterince uzatmak, hareketleri birbirinden ayırmak, şeddeleri tam yapmak ve gunnelerin hakkını vermek gibi tecvid kurallarını yerine getirmede, okuyuş hassasiyetinin en son imkânını kullanarak Kur'an'ı okuma tarzıdır.
II. Kur'an'ı, acele etmeden, dura dura, anlaya anlaya okumaktır. Bu okuyuş tarzı, tefekkür ve istinbat içindir.
III. Kur'an'ı, tecvid kaidelerine uyarak hızlı bir şekilde okumaya denir. Bu tür okuyuşta medler asgari hadde iner.
IV. Bu okuyuşta orta bir yol izlenir. Tutulacak yerler normal olarak tutulur.

Yukarıda anlatılan okuma şekilleri sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II	III	IV
A)	Tertil	Tahkik	Tedvir	Hadr
B)	Tahkik	Hadr	Tertil	Tedvir
C)	Tedvir	Tertil	Hadr	Tahkik
D)	Hadr	Tedvir	Tertil	Tahkik
E)	Tahkik	Tertil	Hadr	Tedvir

21. حُصْنٌ مِّنْ تَجْوِيدٍ کodlaması Tecvid ilminde aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) İzhar harflerini
B) Kalın okunan harfleri
C) İhfa harflerini
D) İnce okunan harfleri
E) Kalkale harflerini

22. Kur'an'da birçok kıssa yer alır. Bunlardan biri de Hz. İsa'ya ait kıssadır. Kur'an'da Hz. İsa'nın;

- I. Babasız olarak dünyaya geldiği,
II. Kavmine ibadetleri emrettiği,
III. Kıyamete yakın dünyaya döneceği,
IV. İsrailoğulları'na peygamber olarak gönderildiği,
V. Ruhulkudüs'le desteklendiği

hususlarından hangisi yer almaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÇÖZÜMLER

1. Abdullah b. Mes'ud ile ilgili I ve III' de verilenler doğrudur. Kur'an ceminde komisyon başkanı olan sahâbî Zeyd b. Sabit'tir. Tevbe suresinin son iki ayet ile Ahzab 23. ayetin mushafa ilavesinde şahitlik eden sahabe Huzame b. Samit el-Ensari'dir.

Yanıt C

2. Verilen açıklama Garibu'l-Kur'an ilmiyle ilgilidir. Sözlükte, "bir şeyin sınırı", "bilinmeyen" ve "su kırbaşı" gibi manalara gelen g-r-b aslından türemiş bulunan garîb; "vatanından uzak kimse", "kapalı söz" ve "yabancı adam" vb. manalarda kullanılır. Terim olarak Garîbu'l-Kur'ân, "Manası kapalı bulunan, okuyucunun anlama sınırı dışında yer alan ve yabancı gördüğü Kur'ân kelimeleri" şeklinde tanımlanabilir.

Yanıt C

3. Cüveyni vahyi sınıflandırırken metlûv ve gayr-ı metlûv olarak ikiye ayırmıştır. Vahy-i metlûv okunan yani tilâvet edilen vahiy olup o da Kur'an-ı Kerim'dir. Hadis de vahiydir. Ancak o vahy-i gayr-ı metlûv statüsündedir. Verilen açıklamada Cüveyni vahy-i metlûvün mahiyetini açıklamıştır.

Yanıt E

4. Kur'an'ın -Hz. Peygamber'e- toplu olarak bir defada değil, peyderpey, parça parça indirilmesi Kur'an'da "tenzil" kavramı ile de ifade edilmektedir. Kur'an'ın böyle parça parça indirilmesi Arap dilinde "Tencîmu'l-Kur'an" terimiyle ifade edilmektedir. Bu durum Kur'an'da şöyle ifade edilir. "İnkâr edenler: Kur'an ona bir defada topluca indirilmeli değil miydi? dediler. Biz onu senin kalbine iyice yerleştirmek için böyle yaptık (parça parça indirdik) ve onu tane tane (ayırarak) okuduk." (Furkan 25/32) "Biz onu, Kur'an olarak, insanlara dura dura okuyasın diye (ayet ayet, sure sure) ayırdık ve onu peyderpey indirdik." (İsra 17/106). İnzal kavramı ise Kur'an'ın tümünün indirilişinin, yani indirilen bütün parçaların toplamının Allah Teâlâ'ya ait olduğunu göstermektedir.

Cevap C

5. Vahiy kâtipleri gelen ayetleri, çeşitli malzemeler üzerine yazmışlardır. Bunların en bilinenleri; develerin kürek ve kaburga kemikleri (azm), tabaklanmış deri parçaları (edim), yaprak taşlar (lihaf), hurma dallarının uygun yerleri (asib), seramik parçaları (hazef), tahta (kateb), parşömen (rakk) ve papirüslerdir. Bunlar arasında özel işlenmiş hayvan derisi ise hem dayanıklılık hem de o günler için elde edilmesi en kolay malzeme olması bakımından, özellikle hicretten sonra daha fazla kullanılmaya başlanmıştır.

Cevap D

6. Kur'an'ın kitap hâline getirilememesinin sebepleri arasında A, B, C ve D seçeneklerindeki nedenler sayılırken imkân ve yazı malzemesinin yetersizliği sayılmaz.

Cevap E

7. Zeyd'in Kur'an'ı toplama işiyle görevlendirilmiş olmasının nedenleri olarak şunlar sunulmaktadır: Özel görevlendirilmiş bir vahiy kâtibi olması, zekâ ve hafızasıyla ün yapmış olması, Kur'an'ın bütünü ezbere bilmesi, Resulullah as'ın Cebraîl'e yaptığı son mukabeledeki son arzuda kendisinin de bulunmuş olması ve hakkında hiçbir şaibenin olmaması.

Cevap B

8. Rivayetlere göre Peygamber as zamanında Kur'an bir kitap hâlinde toplanmadığı için Peygamber mushafına uygun olması gibi bir zorunluluk da söz konusu olamazdı.

Cevap A

9. Kur'an istinsah edildikten sonra, bu nüshalara uymayan farklı nüshaların tashih edilmesi, eğer tashih edilemiyorsa mürekkeplerinin silinmesi suretiyle imha edilmesine karar verildi. İlk nüsha ise Medine valisi Mervan bin Hakem tarafından ihtilaflara neden olmaması için imha edilmiştir.

Cevap E

10. Üçüncü halife Osman zamanında çoğaltılan Mushaflar, harekesiz ve noktasız bir şekilde yazılmıştı. Sahabe, Peygamber as'dan duyduğu için noktasız ve harekesiz Kur'an'ı hatasız okuyorlardı. Fetihler sonucunda İslam toplumunun çoğunluğunu oluşturan ve Arap olmayan milletler, harekesiz ve noktasız Kur'an nüshalarını doğru okuma ve anlama konusunda sıkıntılar yaşıyorlardı. Bu nedenle Kur'an'ın harekelenmesi ve noktaların konulmasına ihtiyaç doğdu. Soruda anlatılan sürecin yaşanmasının ana nedeni budur.

Cevap D

11. "Kur'an" lafzının kökü hakkında İslam âlimleri arasında ortaya atılan görüşler şunlardır:

a. "Kur'an kelimesinin hemzesiz ve türemiş olduğunu savunanlar: Bu görüşe göre Kur'an lafzı "k, r, n" kök harflerinden türemiş karine, işaret, delil veya yakınlaştıran anlamında bir kavramdır.

b. "Kur'an" kelimesinin hemzeli ve türemiş olduğunu savunanlar: Kur'an lafzının, karae'den türemiş bir kelime olduğunu savunan bu görüş içerisinde Karaenin toplamak manasına dayandığını iddia edenler olmuşsa da çoğunluğa göre "Kur'an" lafzı, "okumak" anlamına gelen karae'den türemiş, okunan şey anlamında bir kelimedir.

c. Şafii ve taraftarlarına göre "Kur'an lafzı alem-i mürtecel bir isimdir. Arap dilinde alem-i mürtecel, ilk anda bir şeye isim olarak konmuş, bundan sonra da başka hiç bir şeyde kullanılmayan özel isimdir.

Cevap C

12. Kur'an'ın indiriliş gayesini birçok ayetinde Kur'an kendisi açıklamıştır. Şu hadisler bunu öz olarak ifade etmektedir: "Allah'ın kitâbına sımsıkı sarılız. Onda, sizden öncekilerin ve sizden sonrakilerin haberleri vardır. Aranızdaki meselelerin çözümü ondadır. O, oyun-eğlence değil, doğru ile yanlış birbirinden ayırandır. Onu büyülenerek terk edene Allah öldürücü darbe vurur. Onun dışında hidayet arayana Allah saptırır. O, Allah'ın hiç kopmayan sağlam ipidir; hikmetle dolu zikir ve dosdoğru yoldur. O, (kendisiyle amel edildiği sürece) arzu ve isteklerin doğrudan sapmadığı, lisanların yanılmadığı, âlimlerin doyamadığı, çok okunmakla yıpranıp eskimeyen, incelikleri ve nükteleri tükenmeyen bir kitaptır... Onu esas alarak konuşan doğru konuşmuş, onunla, amel eden sevap kazanmış, tartışma yapan başarılı olmuş, karar veren doğru karar vermiş ve ona davet eden doğru yolu göstermiş olur..." "Kur'an, bir ucu Allah'ın, diğer ucu da sizin elinizde olan bir ip gibidir. Ona (sıkıca) sarılız. İşte o zaman (doğrudan) sapmaz ve helak olmazsınız."

Cevap B

13. Hatırlamak anmak anlamına gelen zikir kelimesi Kur'an'ın isimlerinden biridir ve Allah'ı hatırlatıp tanıtan, hatırlanması ve unutulmaması gereken esasları bildiren kitap anlamında Kur'an'a verilen bir isimdir.

Cevap A

14. Secde sözlükte, aşırı saygı göstermek, tevazuyla eğilmek ve alını yere koymak manalarına gelmektedir. Okunması veya dinlenmesi hâlinde secde edilmesi gereken ayetlere secde ayeti, bu sebeple yapılan secdeye de tilâvet secdesi denir. Tilâvet secdesi yapmak vaciptir ve Kur'an'da 14 yerde geçer: Araf 206, Rad 15, Nahl 49, İsrâ 107, Meryem 58, Hac 18, Furkan 60, Neml 25, Secde 15, Sad 24, Fussilet 37, Necm 62, İnşikak 21, Alak 19

Cevap D

15. Ahzab, "hizb" in çoğuludur. Hizb, grup, parti, bölük, topluluk gibi anlamlara gelir. Kur'an'ın dörtte birine ve her gün okunması alışkanlık hâline gelen dua demetine de hizip denir. Müslümanlara karşı savaşmak üzere toplanıp, Medine'yi kuşatmaya gelen ve Hendek (diğer adıyla Ahzab) Savaşı'na sebep olan düşman kuvvetlerine "ahzab" denilmiştir; surenin bir bölümünde bu savaştan bahsedildiği için de sureye "Ahzâb suresi" adı verilmiştir.

Cevap E

16. Zâriyat kelimesi "toprağı tozu etrafa savuran rüzgârlar" anlamına gelmektedir.

Cevap C

17. İslam'dan önce Arapların büyük çoğunluğu daha çok putperestlik inancına sahiptir. Putperestlik inancı her şeyden önce yaratıcı ve yüce bir Allah'a inanmakla beraber Allah'ın altında Allah ile kendi aralarında aracılık edecek, Allah Teâlâ indinde yüce bir konuma sahip olduklarına inandıkları araçlara da kulluk etmeleri temeline dayanmaktadır. Bu araçlara kulluk etmelerinin tek nedeni sahip oldukları uzak Allah inancıdır.

Cevap C

18. Kur'an'ı Kerim ayetleri arasında ilk bakışta ihtilaf ve çelişki gibi görünen durumları inceleyen ilme müşkilü'l-Kur'an denir.

Cevap A

19. Bugün ülkemizde de olduğu gibi Müslümanların ekseriyeti Kur'an'ı, Âsım kıraatinin Hafs rivayetine göre okumaktadırlar.

Cevap D

20. Kıraât âlimlerine göre Kur'an üç şekilde okunabilmektedir:

1. Tahkik: Kıraât ilminde tahkik, her bir harfin hakkını tam vermek, medlerini yeterince uzatmak, hareketleri birbirinden ayırmak, şeddeleri tam yapmak ve gunnelerin hakkını vermek gibi tecvid kurallarını yerine getirmede, okuyuş hassasiyetinin en son imkânını kullanarak Kur'an'ı okuma tarzıdır.

2. Buna yakın bir de "tertil" tarzı vardır ki Kur'an'ı, acele etmeden, dura dura, anlaya anlaya okumaya denir. Bu okuyuş tarzı, tahkikten biraz daha hızlıdır. Tahkik, ta'lim ve temrin, tertil ise tefekkür ve istinbat içindir.

3. Hadr: Kıraât ilminde hadr, Kur'an'ı, tecvid kaidelerine uyarak hızlı bir şekilde okumaya denir. Bu tür okuyuşta medler asgari hadde iner.

4. Tedvir: Tahkik ile hadr arasında bir okuyuş tarzıdır. Bu okuyuşta orta bir yol izlenir. Tutulacak yerler normal olarak tutulur.

Cevap E

21. Arapçada 28 harf vardır. Kur'an derslerinde öncelikle bu harfler öğretilir. حُصْنٌ مِّنْهُنَّ قِطٌّ harfleri tecvitte 7 kalın harfin kodlanmış hâlidir. Derste kalın harfler gösterilmektedir.

Cevap B

22. Kıssa Kur'an'da yer alan ibret verici hikâyelerdir. Kur'an'da Hz. İsa'ya dair birçok husus anlatılır. Babasız olarak dünyaya geldiği, kavmine zekâtı ve namazı emrettiği, İsrailoğulları'na peygamber olarak gönderildiği, Ruhulkudüs'le desteklediği birçok mucize gösterdiği hususları Kur'an'da yer alan hususlardandır. Kıyamet yaklaşınca dünyaya döneceği olayı Kur'an'da yer almaz. Bazı hadislerde bu husus kıyamet alameti olarak zikredilmiştir.

Cevap C